

артэфектаў мінулага (антыквары) праявілі актыўнасць у Брытаніі XVI–XVII стагоддзяў, якая ўявіла моду на зацікаўленасць да сваёй лакальнай гісторыі, дзе ўзніклі цэнтры антыкварыяга і гістарычнага пошуку: Елізаветынскае таварыства антыквараў (Лондан, 1585), бібліятэка Томаса Бадлена (Оксфард, 1602). Адным з першых тэарэтыкаў антыкварыялізму стаў лорд-канцлер Англіі, філосаф, гісторык і палітык Фрэнсіс Бэкан. Ён пісаў пра веды, заснаваныя на вывучэнні старажытнасцяў, што: «...старажытнасці маюць справу... з рэзультатамі гісторыі..., а калі ўспаміны пра падзеі зніклі, а самі яны паглынутыя багнямі забыцця... працавітыя і дасведчаныя людзі ... з настойлівасцю і скупупальнай дбайнасцю імкнуцца... захаваць хаця б некаторыя звесткі, аналізуючы генеалогіі, календары, надпісы, помнікі, манеты, уласныя імёны і мову, этымалогію, прыказкі, паданні, архівы і разнастайныя прылады».

ЛІТАРАТУРА

І. Бэкан, Ф. О достоинстве и приумножении наук / Ф. Бэкон // Сочинения в двух томах. – М.: Мысль, 1971. – Т. 1. – С. 87–546.

АРТ-РЫНАК ФАЛЬКЛОРНЫ

Арт-рынак фальклорны – сукупнасць суб'ектаў і інстытутаў, якія ўзаемадзейнічаюць адзін з адным і якія або атрыбуюць і ўводзяць у абарот, або стасуюцца вынікі творчасці носьбітаў аўтэнтычнай фальклорнай традыцыі і тэхналогіі традыцыйных рамесстваў. У сучаснай Беларусі прадстаўлены дзейнасцю захаваўшыяся аўтэнтычных вясковых выканаўцаў і майстроў, а таксама маладых пост-фальклорных пераемнікаў традыцыі – гараджан. Феномен вясковага маладзёжнага пераймання фальклорнага выканальніцтва і мастацкіх рамесных традыцый на дастатковым для рынаковых умоў узроўні сёння – выключэнне, а не правіла, і над гэтай праблемай варта працаваць фалькларыстам і арт-менеджрам.

ЛІТАРАТУРА

І. Казаніна, В. Да пільнага вывучэння навукова-тэарэтычнага паняцця «арт-рынак антыкварных твораў мастацтва» / В. Казаніна // Роднае слова. – 2017. – №11 (359). – С. 89 – 91.

АРТ-РЫНАК ЭТНАТАВАРАЎ

Арт-рынак этнатавараў – сукупнасць суб'ектаў і інстытутаў, якія ўзаемадзейнічаюць адзін з адным, а таксама або атрыбуюць і ўводзяць

у абарот (з мэтай атрымання прыбытку), або спажываюць (з мэтай уладкавання ўласнай мастацка-культурнай прасторы) элементы традыцыйнага аддзення, прылад працы ды аздоблення жылля і выканальніцкага мастацтва носьбітаў пэўных этнічных традыцый. У Беларусі ён знаходзіцца на стадыі фарміравання, а яго асноўнымі суб'ектамі з'яўляецца крама этнаваараў «Рагна» і шэраг індывідуальных прадпрыемстваў і піяр-агенцтваў. На сусветным арт-рынку этнаваараў, сувеніраў і паслуг значна больш «цесна». У адной з галоўных галіновых выстаў «Gifts & Premium Fair» (Ганконг) штогод удзельнічае каля 3500 кампаній-вытворцаў, многія з гадавым абаротам у сотні мільёнаў еўра ці даляраў. Лічыцца, што сусветны рынак этнаваараў расце штогод на 3%. Для яго развіцця ў многіх краінах (у тым ліку ў краінах Балтыі) ствараюцца дзяржаўныя праграмы сертыфікавання аўтэнтычных этнаваараў і падатковых ільготаў на рынку для іх вытворцаў.

ЛІТАРАТУРА

1. Казаніна, В. Да пытання вызначэння навукова-гэаргетычнага паняцця «арт-рынак антыкварных твораў мастацтва» / В. Казаніна // Роднае слова. – 2017. – №11 (359). – С. 89 – 91.

АХОВА ЭТНААРТЭФАКТАЎ АНТЫКВАРНАЯ

Ахова этнаартэфактаў антыкварная – (ад лац. arte – штучна, factus – зроблены і antiquus – старажытны) забарона ўвядзення ў рынаквы абарот па-за межамі краіны помнікаў народнай культуры, якія з'яўляюцца найбольш каштоўнымі і якім па гэтай прычыне нададзены статус антыкварыяту. Паколькі ў XXI стагоддзі многія з народных рамёстваў і промыслаў перайшлі ў статус «страчанага спадчыны» народа, г. зн., спынілі сваё існаванне ў побыце, іх узоры (роўна як і найбольш каштоўныя і старадаўнія ўзоры этнамастацтва, вытворчасць якіх яшчэ захоўваецца) абвешчаны антыкварыятам, які складана або немагчыма вывезці за мяжу ў шэраг краін. У ЗША артэфакт, які мае антыкварны статус, мусіць быць выраблены да 1830 года, у Канадзе – да 1847 года. У Брытаніі антыкварыяту павінна быць не менш за 100 гадоў. У Расіі антыкварыятам лічаць прадметы ўзростам больш за 50 гадоў, а ўсе прадметы, вырабленыя больш за 100 гадоў таму, забароненыя да вывазу. Заканадаўства Беларусі (пастанова Савета Міністраў №906 ад 18.07.2006) абвясціла антыкварыятам і забароненымі да вывазу тая каштоўнасці, якім або больш за 100 гадоў (мэбля, музычныя інструменты, старадаўнія прадметы і інш.), або каштоўнасці, вырабленыя да 1945 года (друкаваныя выданні, зброя, вырабы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва і інш.).